

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 23. vel. travna 1879.

List 21.

Izgleđ bogoljubnih otrok iz vsih časov keršanstva. II.

7. Zveličana Marija Angeljska.

(Dalje.)

Zdaj pridemo do tistega dne, ki je sicer za vsakega otroka tako zelo imeniten, da noben drugi ne tako; še vse bolj pa za tako ljubeznjivo dete, ki si je že toliko svetost pridobilo, kakor naša zares angeljska Marijanica. Menim prvo sv. Obhajilo.

Že sem omenil, da je od četrtega leta velike želje imela, Jezusa sprejeti v sv. obhajilu. To hrepenenje je bilo od dne do dne večje. Zelo hudo ji je bilo, da se ji ta vroča želja ni mogla spolniti. Veliko si je prizadjala, da bi te gnade že skoraj mogla biti deležna. Kolikorkrat je šla k spovedi, je priserčno prosila spovednika, naj ji dovolijo. Dostikrat je nagovarjala tudi mater. Pa do zdaj nikjer ni bila uslišana.

Da bi si koperneče serce vsaj nekoliko olajšala, se je privadila hoditi k nekemu okencu domače hiše, od koder se je vidilo v bližnjo cerkev na veliki oltar, da je tako Jezusa v presv. Rešnjem Telesu obiskovala, pozdravljala in molila ter Mu večkrat v solzah potožila svojo serčno žalost, da mora tako „blizo studenca (žeje) medleti, kruh angeljski gledati, pa lakote umirati“!

Slednjič je Gospod uslišal njene vroče želje in prošnje in sicer tako-le. Bom tako zapisal, kakor je sama privovedovala: „V praznik Marije Snežnice mi je nekaj reklo, naj grem v mesto v cerkev sv. Roka. Materi si tega nisem upala povedati, ker me je skerbelo, da bi mi ne dovolili. Ker mi pa notranji glas le ni dal mirú, sem jim povedala. Precej sem dobila privoljenje. Šla sem tje s svojim bratom. Tam je bilo veliko vernih, ki so šli k sv. obhajilu. Kar tudi mene obide veliko hrepenenje, pristopiti k mizi Gospodovi. Ker pa nisem imela dovoljenja, sem se jokala, zdihovala in žalovala in s takim čutilom poklekem pred duhovna, ki so tam spovedovali. Ne vedé, kaj bi povedala, se začnem hudo jokati. Vprašajo me, zakaj se tako jokam. Jaz odgovorim, da mi moj spovednik od dne do dne sv. obhajilo odlašajo; pa (pristavim še) to delajo prav po pravici, ker vidijo namreč, kako sem nečimerna, zlobna in hudobna. Blagi duhoven me še vprašajo, če bi hotela še večkrat k njim priti. Jaz jim pravim, da. Nato rečejo: „Tedaj pojdi, hčerka! odpiraj in zapiraj usta, kolikorkrat boš vidila druge obhajati, in obljubim ti, da Go-

spod bo prišel v tvoje serce. Jaz sem storila tako in sem bila polna tolažbe in veselja ter mi ni bilo ničesar več poželeti. Prav do poldneva sem ostala vsa zamaknjena v Boga, ne da bi bila kaj mislila na dom ali na svet.“

Marijanica se je po nauku tega duhovna za zdaj vsaj po duhovno obhajala in sicer s tolikim pridom, da je nekaj ur bila v sladkem zamaknjenji. Ko je bilo pa že poldne, in je še ni bilo nazaj, so bili domači zelo v skerbéh.

„Domá“, dalje pripoveduje, „so vprašali brata, kje me je pustil. Rekel je: „V cerkvi.“ Berž so poslali po me nekoga, ki me je še ravno tam našel. — Goreči duhoven so prevzeli vso skerb za mojo dušo; so me izprašali za sv. obhajilo in mi pomagali dobro spoved opraviti. Jaz sem jim naravnost kar vse povedala, kar sem storila; kajti kaj je greh, še nisem umela. Pa vse so mi razložili in pojasnili, in neizmérno sem se čutila olajšana, polna veselja in mirú. Cel svet bi bila dala za to. Za pripravljanje k sv. obhajilu sem smela devetdnevnicu opravljati. Med devetdnevnicu je bila moja pobožnost prav vneta, in prelivala sem obilne solze. Poznej so me vprašali, kako sem ta čas porabila. Odgovorila sem: „V solzah“, drugač nisem znala povedati. Presv. Rešnje Telo sem prejela na praznik vnebovzetja preč. Device. — Med tem so pobožni pater še dalje skerbeli za mene, ubogo rastlinico. Podučevali so me o pričujočnosti Božji, in če so me srečali, so mi vselej rekli: „Bog naj živi v tvojem sercu!“

Marijana je bila stara 11 lét in 8 mesecev, ko je šla pervikrat k sv. obhajilu. Materi se je še zdaj zdela premlada in so zato ugovarjali spovedniku. Ali le-tá odgovori, naj se vse njemu prepusti, ker spovednik že vé, kaj je storiti.

Kdo bi mogel dopovedati, s kolikim veseljem pride Jezus Kristus v nedolžno serčice pri prvem sv. obhajilu; kdo bi popisal, koliko gnad dodeli taki nedolžni duši! Če že Jezus v manj gorečih sercih takorekoč čudeže dela, kaj še le v tako pripravljenem hrepenčem sercu, kakor je bilo Marijanino! Ta dan so se na novo poživile prekrasne cvetlice njenih otročjih čednosti, da so od dne do dne lepše rastle in se v čedalje večih vencih prikazovale. Napredovanje je bilo tako hitro in junaško, da ji je bilo dovoljeno sv. obhajilo po trikrat na teden; dovoljena pa ji je bila tolika prednost, ne le ker je bila vredna, temuč tudi zato, ker bi bila brez pogostnega obhajila toliko serčno žalost terpela, da bi se duhovnemu očetu bila smilila.

Ker je le to želela, da bi svoje dni v nedolžnosti in svetosti preživela, zraven pa je dobro vedila, da se med svetom to ne dá tako lahko; je za trdno sklenila iti v samostan. Toda starši ji ne pustijo, češ, da je še premlada; in ko še nekoliko spodraste ter ji v 14. letu oče umerjé, ji mati spet nočejo dovoliti, češ, da mora pomagati pri gospodinjstvu, med tem ko je brat gospodarstvo prevzel.

Blagi deklici tedaj ne ostane družega, kakor udati se za zdaj, s trdnim zaupanjem, da se ji bode pozneje dovolilo, za kar je do zdaj zastoj prosila. Zato si prizadeva nekoliko doma nadomestiti s tem, da veliko moli in premišljuje, zlasti v tisti sobi, iz ktere se je skoz okno vidilo pred veliki oltar, da tudi med obilnimi opravili, ki jih vestno izvršuje, vedno z Jezusom združena ostane. (Konec sledí.)

Pomanjkanje duhovnov.

(Konec.)

Drug vzrok pomanjkanja v duhovskem stanu je preganjanje, ki ga pravi duhoven ima terpeti od liberalne stranke. Kdo ošteje psovavanja in obrekovanja, ktere katoliška vera, cerkveni predstojniki, posebno rimski papež, v le-tih pa vsak posamezni mašnik mora skušati od ljudi te stranke, zlasti od časnikov te stranke?

K temu še prihaja, da ta stranka je bila zmožna tudi v Avstriji varokovati take postave, ki se po izreku naj višega poglavarja Cerkve in avstrijskih škofov, pa tudi po lastnem spoznanju vsacega podučenega katoličana s katoliško vero nikakor ne dajo zlagati; k temu se štejejo slasti nove postave o zakonu in šoli; tako se zgodi in se mora zgoditi, da svoji Cerkvi svesto vdani duhoven s svojo besedo in s svojim djanjem dostikrat s takimi postavami pride v zadrego in potem v preiskavo in je obsojen k večim ali manjšim kaznim. Kristjanje moji! ali bomo mislili, da študujoči v velikem številu imajo mučensko pogumnost, kakoršna je potrebna pri tej lastnji Cerkvi nasprotni stranke, časništva in postáv, da bi si duhovski stan izvolili s namenom, da bodo svoj dan pravi, vseskozi katoliški mašniki ter bi ko taki mašniki po zmišlu Jezusovem sicer vselej dali cesarju, kar je cesarjevega, pa tudi vselej Bogu, kar je Božjega? Tega nikakor ne moremo verjeti.

Vendar še naj tečniši vzrok duhovskega pomanjkanja je pa brez dvoma duh nove šole. Ako je časnik goruje-avstrijske učiteljske družbe pred par leti izrekel, da naloga nove šole je, „iz kristjanov narediti ljudi“, to je, keršanstvo v učencih razdžati, ni še nihče overgel tega izreka. Nikakor ne mislim, da vsi, kateri so sodelali k takim šolskim postavam, zdaj pa k spolnovanju taistih sodelujejo, so imeli ali imajo namen keršanstvo zatreti v mladini; mnogi, to je mogoče, so delali ali delajo v pomoti; da pa šolske postave res ta duh v sebi imajo, tega, pravim, še nihče ni overgel in dotlej ne more nihče ovrčeti, dokler se v novih šolskih postavah glavno načelo glasi, da svetna oblast ima naj viši nadzorstvo in vodstvo v vsih šolskih tvarinah, tudi v verskem uku in vajah, v sv. pismu pa stoji ravnilna beseda Kristusova do aposteljnov: Pojdite po vsem svetu in učite evangelij. Ako je tedaj taki duh v šolskih postavah, v onih ljudske šole in gimnazije — ako vsled tega v učnih bukvah za svetne nauke ni nobenega keršanskega glasú, pač pa mnogo, kar je katoliškemu učenju nasprotno; ako se dosti pogosto podoba Križanega odpravlja iz šolskih sob; ako se ravno tako pogosto v njih nobena „češena-Marija“, marsikterikrat tudi noben „Oče-naš“ moliti ne smé; ako se potem kje tudi še odpadni sve-

čeniki, nekristjani, nekatoličani, ali zgolj po imenu katoličani za učeničke postavljajo; in ako morebiti na gimnazijah sodelujejo učenički, kateri učence naravnost odvrtačo od pristopa v duhovski stan; in ako se verske vaje, s kakoršnimi se mora versko prepričanje samo poživljati in poterjati, v šolah v prav mali meri odmerjajo, in morebiti pri tem pričujoči učenički svojo nejevero očitno raskazujejo — ali se je potem čuditi, da jih ismed tacih učencev malo pride v duhovnico? Jas sem smeraj cenil za naj večí milost: Božjo, da me je v duhovski stan poklical; ne véim pa, akoravno sem isrejen od bogoljubnih staršev, če bi se bil poprijel tega poklica, ako bi bil mógel hoditi v tako šolo; in služabniki sv. Cerkve, ki so veliko boljši od mene, bodo morali ravno to o sebi reči: morebiti bi k temu potrebne vere ne bili prinesli do verha tacih šol.

Znamenito je, da v letu, ko so nesrečne verske postave, zlasti glavna postava o šolah, prišle na dan, namreč l. 1868, je v našem semenišu bilo sto in osem bogoslovcev; od tistega časa pa se je število novincev tako manjšalo, da jih je zdaj samo 35, kakor je bilo rečeno, in jih je v začetku tega leta le samo pet pristopilo v semenišo. — Če se neki tudi število prebivalcev po ječah, zlasti mladostnih, v tej meri smanjšuje, kakor po duhovnicah?

To tedaj, moji keršanski verniki, so naj znamenitiši vzroki duhovskega pomanjkanja, in so tako jasni, da se ni čuditi, da se to pomanjkanje godí; čuditi pa bi se bilo, ako bi se ne.

Sedaj prestopimo k poslednjemu vprašanju: „Ktere imamo dolžnosti zaradi pomanjkanja duhovnov?“

Perva dolžnost, ki mene tiče, je ta, da dobro gospodarim s duhovskimi močmi, kar jih imam. Ker pri sedanjih okolišinah ni več prašanje, kje da je kak duhoven za dušno pastirstvo sploh potreben, temuž kje da je čez vse najbolj potreben; torej bom pri razdelitvi omenjenih moči gledal edino le na večí stopnjo potrebe, ter mógel vse druge ozire na strani pustiti. Le tako morem upati, da se bo škoda za neumerjoče duše iz duhovskega pomanjkanja postavila na naj manjši mero, kar je koli mogoče, in da se nobena duš, ki se zaradi tega pomanjkanja pogubijo, pri sodbi Božji ne bo tirjala iz mojih rók.

Druga dolžnost, ki mene tiče, je ta, da skerbim za izdatno prirast duhovstva, kar mi je mogoče. V ta namen bom imenito tudi v prihodnje mladenško (malo) semenišo kakor zerklo svojega očesa ljubil in za taisto skerbel, ne da bi si dal vzeti serčnost zaradi pritežnost, ktere v sedanjih okolišinah táko napravo od vsih strani obdajajo. Zanašam se, da duhovni in verno ljudstvo me bodo tudi nadalje obilno podpirali pri prav velikih stroških za to napravo, ktera priméroma ima le še malo lastnih pomočkov, da se plačujočim toliko manj naklada, in se toliko več ubožnih, pa nadovitih mladenčev po nekaj za malo plačo, ali čisto zastoj sprejemati zamore.

Dušni pastirji v škofiji pri pomanjkanju duhovnov imajo posebno dolžnost, v sveti svoji službi s toliko večí gorečnostjo delati, da s tim primanjkljaj duhovskih sodelavcev nadomestujejo... Vendar pa vikši pastir dalje opominja, da naj skerbé za svoje drago življenje, ter ga brez prave sile ne žertvujejo morebiti prezgodaj.

In mi vsi, pravi dalje, — škof, duhovni in verniki, imamo dolžnost, po svojih močéh odstranovati vzroke, iz kterih izvira pomanjkanje duhovnov. V ta namen zlasti se hočemo vsacega postavnega pomočka poprijemati, da dosežemo zboljšanje tistih postáv, ki vzrokujejo pomanjkanje duhovnov, za ta čas pa pogreške postáv s svojo lastno delavnostjo po zmožnosti poravnavamo. Tako hočemo tudi v prihodnje vedno pred očmi

imeti evangelijsko pravilo, da, kdor altarju služi, mora tudi od altarja živeti (I. Kor. 9); obrekovanjem Cerkve in duhovstva hočemo krepko nasprotovati; hudobnih časnikov, ki vero napadajo, ne v hiši terpeti, in pred vsem naboljšanje šolskih postav tišati.

Pred letom 1868 je tudi svetna postava velevala, da po gimnazijah za katoličane odločenih in po srednjih šolah naj se le katoličani vólijo za profesorje in učnike, in da ves poduk po lastnosti stvarine naj meri na to, da se postava keršanskega življenja mladini v serca vtisuje; da naj so vsi učniki za katoličane odločenih ljudskih šol pod cerkvenim nadzorstvom; da šolskega vikarja nadzornika cerkvenega okraja voli Njih veličanstvo izmed móž, ktere nasvetuje škof; da vera in obnaša moža, ki se ima za učitelja postaviti, mora biti brez madeža; in da učitelj, ako odstopi s prave poti, se mora odmakniti. To so bile dobre postave, in take postave naj zopet moč dobijo; to naj se zgodi po vsih pomočnikih, ktere daje avstrijska državna vstava, posebno po naših deželnih in državnih poslancih. Avstrijski škofje so v svojem oglasu od 28. kimovca 1867 rekli:

„Starši imajo dolžnost, svoje otroke napeljevati k strahu Božjemu in k vestnosti, in oni smejo, oni morajo zahtevati, da naj jih šola v tem podpira.“ Ta podpora pa je na to navezana, da se ravno omenjene določila zopet za avstrijsko postavo pripoznajo. Upati moremo, da marsiktere svetne strani šolskih postav se bodo v kratkem zboljšale; dokler pa se šolske postave na versem značaju zopet ne vstanovijo, glavni pogrešek na njih ostane, in imenito ostanejo biti velik vzrok duhovskega pomanjkanja.

Še nekaj je, kar nas vse veže; to namreč, da moramo za pomnoženje duhovnov moliti. „Prosimo Gospoda žetve, da pošlje delavcev v svojo žetev“, je rekel Zveličar učencem, ko se je ozerl na usmiljenja vredne množice brez pastirjev. On sam tedaj, večni véliki Mašnik, nam zapoveduje moliti za mašnike, ki naj bi jih po duhu in po številu dovolj pošiljal za veliko žetev. Dajmo tedaj, moji keršanski verniki, moliti za duhovne, molimo pogosto, posebno pa o štirih kvatrah, o kterih časih se zredoma cerkveni služabniki posvečujejo, in so pobožni verniki od nekaj molili za mnogo in dobrih duhovnov.

S škofijskega sedeža v Lincu na svečnico, 2. svečana 1879.

Francišk Jožef I. r.
škof.

Nektere zvezdice za zdravnike.

(Po škofu J. M. Sailerji.)

Ako je življenje telesa več vredno kot vse druge časne dobrine, ako je verh tega na to zastavljen razcvét in izolika duhovnega življenja, in je le zdravo življenje pravo življenje; tedaj možu, kteremu zdravi zaupa obranjenje in vterjenje zdravja, bolni povernjenje zdravja, oba pridajšanje življenja, ali saj ohlajenje priteznost in smanjšanje bolečin — tedaj je zdravniškemu možu res potreben dar ozdravljevanja.

Potrebna mu je namreč veda narave in zdravilstva, brez česar bi že ime zdravnik bilo zabavljica nanj.

Potrebna mu je skušnja in predvaja, kar vedcu podeluje sanesljivost v njegovem opravilu, ki se pridobi le po obiskovanji bolnišnic, in naj gotovše z zdravljenjem bolnikov pod vodstvom poterjenega zdravnika.

Potrebna mu je nebeška ljubezen k zdravilstnemu poklicu, ktera edina je smožna ga navdušiti, da zvišene umetnosti ne snižuje v tlačanstvo, da se za sbladljeje tovarške zavidnosti ne meni, in da je pripravljen svoje življenje žertvovati za življenje drugih.

Zdravniku je dalje potrebna vera, ne le samo samemu sa-se kakor vsakemu človeku, temuč tudi zaradi vspeha v njegovem opravilu. Vera namreč stori, da se zdravnik v vsem svojem zdravniškem teku osira na Vir vsega zdravja; vera stori, da v Božji natori, pri Božjih stvaréh in s Božjimi zdravnimi pomočki nikoli brez Boga ne dela, ampak vselej s Bogom. *)

Zdravniku je potrebna samolčljivost, zakaj bolezni v svojih virih in nasledkih so zdravniku zaupane skrivnosti, ki jih nikakor ne smé med svet trositi, ako je pravi mož in vesten spolnovalec svoje dolžnosti.

Zdravniku je potrebna nesapeljivost in nepockupljivost, in to ga stori pravega močnega duha, ki ne svoje umetnosti, ne svoje osebe, in ne svojega imena nima na prodaj in ga ne izdá za dosego kacih svijač, potuhe, mesenosti ali politike.

Zdravnik potrebuje nezamerznosti in natančnosti v obiskovanji bolnikov. Dokazov k temu ni potreba.

Nebeška ljubezen pri zdravniku k njegovemu poklicu, pravi Sailer, se kaže posebno v tem, da svojo zdravstveno zmožnost skazuje z enako marljivostjo in s enako poterpežljivostjo po kočah revežev, kakor po dvo-rih bogatinov; da od ubožnih nič ne sprejema za svojo zvešto strežbo; in ako plača od bogatih preseže velikost njegove zasluge, da obilnost ceni kakor zalogo, kapital, kterege je previdnost Božja njemu izročila za prilajšanje nadlog ubogim bolnikom.

Ohranjenje in vterjevanje, kakor tudi povernjenje zdravja in zdajšanje življenja je prav močno zastavljeno na to, da je človek previden in trezen, zméren in sploh nraavnega ali čednega življenja. Celo moč in izdatnost zdravil zahteva mirno serce in pokojno vest. Torej zdravnik že zato, da je kos biti zdravnik, mora pri bolniški postelji biti tudi djanski učenik čednega življenja (praktischer Moralphilosoph), — in ker čednost (nraavnost) brez vernosti zamore ravno tako malo obstati, kakor človeško življenje brez dihanja; zato mora zdravnik (do neke stopinje) biti tudi djanski bogoslov (praktischer Theolog); vdanost v naredbe Božje in pokoršino do postav Božjih mora biti recept njegovih receptov.

Pač ni redke primérlej, da bolnik se je že na pol končal s tem, kar se gospodje sami ne sramujejo razuzdano (potepinsko) življenje imenovati; zdaj pa hoče, naj ga zdravnik ozdravi, da bo po taki poti razdjal še drugo polovico. — Ali drugič tudi ni redka dogodba, da je zdravnik zadovoljen, ako z zapisovanjem zdravil svojo letnino zasluži in bolniku zamolči neprijetno resnico: da on, zdravnik, ne more bolnika ozdraviti, ako se on sam ne ozdravlja s tem, da se oserči in opusti svojo glavno bolezen, to je, svoje razuzdano življenje; zakaj s tim on ostanek svojih moči in zalogo življensko žertvuje vse pokončavni poželjivosti.

Duhoven se včasih posvetuje tudi z zdravnikom, kako bi se dal na duhu bolan žalosten ali slaboten potolažiti in tako ozdraviti; enako moder zdravnik večkrat sam, bi djal, dolžnost pridigarja prevzame ali pa duhovnu saj pomaga s primérnim podukom pri bolniku.

Posebno ima tudi zdravnik dolžnost skerbeti, da bolnik ne zapusti nepripravljen tega sveta. Zakaj prav velikrat ima bolnik pred svojo smertjo še prav tehtne reči poravnati — v svoji hiši, s prijatli, z vradnijami, s dolžniki ali upniki itd.; zdravnik mora in je dolžan njegove ljudi do časa opomniti, da naj bolnik to vpravd,

*) Za oko pravega modrijana ne more nič bolj zopernega biti, kot je pogled brezverskega zdravnika. Modrijan je namreč le takrat res modrijan, ako povsod izbaja od naj višji Resnice — Boga, in se povsod k pravemu življenja studenca, to je k Bogu nazaj povrača.

dokler je še zmožen, ker večkrat bi ostalo vse smešano, ako bi zdravnik molčal, kadar je treba govoriti in opomniti, da je že nevarno. Čez vse potrebno pa je, da tudi zdravnik poskerbi za kristjana kakor kristjana, ter njega in njegove ljudi, ko bolezen prihaja nevarna, opomni in opominja, da naj ne odlašajo več bolnika z dušnimi, s cerkvenimi pomočki za smert previditi. To mora in je dolžan storiti vsak zdravnik, Sailer posebej pristavlja, da to je dolžnost tudi tistemu, kateri v nobeno dolžnost ne veruje, ter mora to ceniti za dolžnost svoje previdnosti, ko bi tudi sam bil pogan, nevernik itd. (Ne zdravnik in ne žena ali drugi domači se ne bodo mogli opravičiti pred večnim Sodnikom, ako so bolniku skrivali nevarnost, ga slepili, da še ni tako hudo ter so ga morebiti ravno oni osleparili za njegovo zveličanje; in ko so ga tako pustili umreti brez verske pomoči, potem se pa na mertvaških listih večkrat še živim lažejo, da je umrl s verskim tolažilom — „mit den Tröstungen der Religion“. Pa kolika neusmiljenost je v tem! Oni, ki se iz lašnje mehkočutnosti bojé bolnika žaliti s tem, ako bi ga opomnili, da je bolezen nevarna, — se pa ne bojé nepripravljenega pustiti stopiti pred Sodnika in ga večnemu terpljenju izročiti! Ali niso taki domačini trinogi in neprijatli teh, ki so v naj bližnji zavezi s njimi!)

Papež Inocencij III je (l. 1216) to-le veleval: Cum infirmitas corporalis nonnunquam ex peccato proveniat, dicente Domino languido, quem curaverat: vade et amplius noli peccare, ne deterius aliquid tibi contingat: praesenti decreto statuimus, et districtae praecipimus medicis corporum, ut, cum eos ad infirmos vocari contigerit, ipsos ante omnia moneant et inducant, ut medicos advocent animarum; ut postquam fuerit infirmo de spiritali salute provisum, ad corporalis medicinae remedium salubrius procedatur, cum causa cessante cesset effectus. — To se pravi: Telesna bolezen včas izvira iz greha, kakor je Gospod rekel hromemu, ki ga je ozdravil: pojdi in nikar ne greši več, da se ti kaj bujčega ne sgodí. Torej s pričujočim določilom vstanovimo in telesnim zdravnikom resno zapovemo, kadar bodo k bolnikom klicani, naj jih pred vsem drugim opominjajo in napeljujejo, da naj pokličejo dušnih zdravnikov; ko tako bo bolniku dušno zdravje oskerbljeno, bode potem telesno zdravljenje večí vspéh imelo, ker kadar bo jenjal vzrok, bo nehal tudi učinek.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ternovega na Notranjskem. Od 10. do 15. t. m. so premil. knez in škof po naši dekaniji zakrament sv. birme delili in cerkve obiskovali. Vse duhovnije, tudi oddaljene, Harije, Postenje in Suhorje so osebno počastili; povsod so imeli z lece lepe nagovore do ljudstva. Povsod jih je ljudstvo slovesno sprejelo: povsod zvonjenje, streljanje, zeleni mlaji, s pomenljivimi napisi; ozaljšane, lepo razsvitljene cerkve; vse ljudstvo z župani in starešini (cerkvenimi ključarji, katerim pri nas pravimo starešine) je sprejemalo in pozdravljalo svojega višega pastirja. Posebno slovesen je bil sprejem v Ternovom. Uro daleč se je peljalo v treh kočijah naproti milg. knezoškofu več gospodov: c. kr. okrajni sodnik, Bistriški in Ternovski župan, c. kr. poštar, okrajni zdravnik i. dr. Na meji Ternovske fare so jih omenjeni gospodje pozdravili in potem v Ternovo spremili. Pred duhovsko hišo jih je mala deklica tako-le nagovorila:

Doneče se zvonjenje čuje,
Bučí v daljavo glasni strel;
Ternovska fara se raduje,
Obhaja danes dan vesel.

Je prišel Oče med sinove,
Ovčicam prišel je Pastir,
Prinesel rajске jim darove:
Nebeški blagoslov in mir.

Naj lepši dar bo dal mladini,
Sedmeri Duha svet'ga dar.
O Sveti Duh, o Duh Edini,
Pri nas ostani Ti vsikdar!

Za tó ljubezen, vdanost, hvala
Bo v srcih naših vekomzj.
Zatórej, kar nam spomlad dala,
Pastirju poklonimo zdaj.

Sprejmite, Knez, darilce malo,
Cvetličic šop iz naših rók!
Naj bodo one Vam spričalo
Ljubezni-vdanih Vam otrók.

Pri zadnjih besedah pesmice jim je prelep šopek cvetic podala v imenu šolskih otrók, kateri so bili s solenimi vejicami v rokah na obéh stranéh ceste lepo razversteni. Drugi dan je bilo birmanje in navadne slovesnosti. Po popoldanski Božji službi so počastili mil. knezoškof Bistrice. Ogledevali so lepo Bistriško podružnico. Zopet jih je pred cerkvijo ponižno pozdravilo soseskino starešinstvo. Dasiravno je bilo začelo deževati, vendar se niso škof zbalí slabega vremena, temuč potrudili so se do izvirka Bistrice, ter so ogledali prijazno-mišno dolinico. Obiskali so drugi dan — v ponedeljek — Harije, kjer jim je bil zeló po volji novi po gosp. Ozbiču iz cementa izdelani oltar. Popoldne tistega dné so s svojim obiskanjem razveselili Postenje. Pohvalili so v kratkem nagovoru Postenje zaradi njihove snažne in lepe cerkve. Iz Postenj so se odpeljali na Prem, kjer so bili tudi prav slovesno sprejeti. Iz Prema so šli popoldne na oddaljene Suhorje na visokem hribu; od ondo v Košano prenočit, in v sredo so v Nadanjem selu s delitvijo sv. birme (v Košani ravno cerkev popravljajo, zatoraj ni bilo tam sv. birme) zveršili kanoniško vizitacijo. Pervi dan, v Zagurju in v Knežaku, je bilo vreme prav slabo; naslednje dni se je bilo zboljšalo, ter so mil. knez in škof pri dobrem vremenu opravili svoje prvo potovanje po Ternovski dekaniji. B—c.

V Pragi so ta teden od godú sv. Janeza Nepomučana celo osmino (16.—23.) imeli velike slovesnosti. Obhajali so namreč 150letnico, odkar je bil sv. Janes Nep. za svetnika razglašen. Znano je, da sv. Janes Nepomuk je glavni pomočnik českega kraljesta in časti ga prav posebno vsa dežela. V predvečer (15. majnika) ob 3 popoldne so bile v cerkvi sv. Vida slavne večernice in jutrenice, potem se je v obhodu preneslo telo sv. Janeza Nep. v kapelo sv. Ljudmile, kjer je bilo k češenju izpostavljeno do 22. t. m. Ob 5 potem je bilo česko in ob 6 nemško opravilo. V praznik sam so se na grobu svetnikovem verstile ss. maše in prelepe slovesnosti, in spovedovalo se je za pridobljenje odpustka; ob 9 pa je bil veličastni obhod s svetinjami sv. Janeza Nep., ki je izhajal iz stolne cerkve sv. Vida v Hradčansko predmestje in potem se nazaj vrnil. Za cerkvenimi zastavami je šel oddelek oboroženih meščanov, in veratili so se dalje: katoliške družbe, redovniki, bogoslovci nadškofjskega semeniša, korni pevci, nadškofovo služabništvo, domače duhovstvo, bogoslovsko učeniatvo, nadškofov križ, akoliti in katedralno duhovstvo, kolegijalni kapitelni, infulirani prelati kapitelnov in redov, metropolitanski kapitel, svetinje sv. Janeza Nep., azistencija, eminencija prevzvišeni kardinal nesoč ne-struhnjeni jeziki sv. Janeza Nepomučana, mestni svét kr. glavnega mesta, silna množica ljudstva, in poslednjič oborožen oddelek meščanstva.

Vernivši se v nadstolnico je kardinal imel pontifikalno sv. mašo, in po maši je podelil sv. blagoslov s popolnim odpustkom za vse pričujoče, kateri so prejeli ss. sakramente in spolnili druge potrebne pogoje. Popoldne in skoz vso osmino so se dan na dan, dopoldne in popoldne verstile slovesnosti, govori v češkem in nemškem jeziku itd., — to pa ne samo v glavni, ampak tudi več ali manj po drugih mestnih cerkvah in gotovo tudi po deželi.

V cerkvi sv. Klemena, kakor naznanuje „Blahovést“, se je v preslavljevanje „sveto janskega jubileja“ za šmarnice razlagalo življenje sv. Janeza Nepomučana. Govornik to opravičuje s tem, da je sv. Janez Nep. bil velik častivec Marije Device, in vse življenje sv. Janeza Nep. se povrača in obrača k Materi Božji.

O sv. Janezu samem proslavljaj piše:

„Bilo je v dan sv. Jožefa tega leta 150 lét, odkar je bil papež Benedikt XIII blaženega Janeza Nep. za svetega oklical; zgodilo se je bilo to 19. sušca l. Gospodovega 1729. Po sto letih, t. j. 1829, je bila v Pragi in po vsi domovini slovesno obhajana stoletnica te dogodbe. Od tega časa je zopet preteklo 50 lét in obhajali bomo letos 150letnico tega prišteta med svetnike. „Milostno je tudi petdeseto leto.“

Rojen je bil sv. Janez Nep. v mesticu Nepomuk l. 1330; starši so ga bili po Mariji Devici že v poznih letih od Boga sprosili; tudi pozneje je bil pri svoji veliki slabosti na Marijine priprošnje pri življenju ohranjen. Bil je ta svetnik pravo Marijansko dete, že v prvih otročjih letih, kakor tudi pozneje, ko se je šolal v Pragi na visokih šolah in naslednjič, ko je postal duhoven, župnik in doktor pravoznanstva, kraljevi milošnjik in spovednik.

Znamenit je bil kot pridigar, imenito v Pragi v cerkvi sv. Gal-a (Havla) od l. 1380—1390. Časté ga kakor varha za poštenje in dobro imé; posebno sloveč pa je kakor mučenec spovedne skrivnosti; znano je namreč, da vladar Vacslav (Vencel) s primkom „Léni“ ali lenuh ga je bil ukazal v reko Veltavo (Moldavo) vreči, ker ni hotel in ne smel razodeti, kar se mu je cesarjeva bogoljubna Joana spovedovala. Zgodilo se je to 16. vel. travna 1383, po tem ko je bil svetnik že veliko družih muk in britkost prestal. Vencel je bil pravi trinog, ki je bil svojega kuharja v smert na ognji obsodil — zato, ker mu neke jedi ni bil prav pripravil, sv. Janeza pa je v ječo vergel, ker je zanj prosil. Sv. Janeza, predenj ga je umoril, je mnogotero terpinčil, pa tudi velike obljube mu delal, n. pr., da ga bo postavil za nadškofa, ako mu spovedno skrivnost razodene. Ukazal ga je bil na tezo djati, noge in roke mu tako natezati, da so mu členki pokali, telo pa s gorečimi bakljami vžigati. Sv. Janez, Marijin otrok, pri vsem tem ni ust odperl, razun da je klical svete imena: Jezus, Marija, Jožef. Bog pa je sv. Janeza častitljivo poveličal z velikimi čudeži — že o njegovi smerti, in pozneje. Naj večí čudež pa se je zgodil v tem, sarad česar je največ terpel. L. 1719 namreč so vpričo nadškofa in duhovstva njegov grob odperli in našli njegovo truplo, ki je bilo brez mesa, toda kosti so bile cele in staknjene, jezik pa je bil čez 300 lét še ravno tako cél, lép in zdrav, kakor bi bil svetnik še le zdaj umerl. In tako je njegov jezik še dandanašnji; na tisuče in tisuče vernikov potuje v zlato Prago še smeraj, občudujejo mogočnost Božjo v njegovih svetih in časté ter na pomoč kličejo velikega sv. Janeza Nepomučana.

Ljubezen do Marije.

(Prosto poslov. po: „Maria su lieben!“ Cantate, str. 84.)

Marijo veselo
Častiti želim,
Nji v službo se celo
Življenje darim!
Presladka Marija,
Goreče sercé,
Nebés lepotija!
Glej! — bñje za té.

Telažba otožnih!
O bodi s menoj;
Moč slabih, nezmožnih,
Na strani mi stoj!
Prično ko divjati,
Svet, satan, mesó;
Skasuj mi, o Mati!
Ti varstvo močno.

Premila Devica,
Ti sladka nad vse!
Ljubeča dušica
Zaupá na-Té,
Ker moja si Mati —
Sin biti čem Tvoj,
Na veke ostati
V ljubezni s Teboj.

Tvoj žar naj zasije,
Zvezdica morjá!
Vsim grešnim, odkrije
Jim pot do Boga.
Vsim bratom v zmotnjavi
Luč milosti daj;
In Cerkvi jih pravi
Pripelji nazaj.

Naj slavo Ti živo
Priserčno glasím,
In neprenehljivo
Naj za-Te živím;
Naj serca zapreči
Nobeno ne sló;
Da v sreči, nesreči
Ti služim zvestó.

Usmili pa tudi
Se vernih dušic;
U muki prehudi
Pomagaj jim s vic;
Saj kličejo: „Mati!“
Te upno 's globin;
O daj pripeljati
Jih v mir, iz temín.

Ko Bog bi mi vsotvaril
Serc tisoč in več,
Bi rad jih podaril
Ti, Mati, goreč;
Glej v čast Ti zročujem
Vsak vdarec sercá;
Vsak zdihljej darujem
Ti, rajska Gospá!

Marija, prenovi,
Ogřej mi sercé!
Ti ga blagoslovi
Da bñje za-Té;
Še v smertnih težavah
Bod', Mati! s menoj,
Da v rajskih višavah
Bom združen s Teboj!

Radoslav.

Hvalitva.

Jezik moj, le zapoj
Dans Mariji pesmico!
Polna gnád vsakokrat
Se ljudém je skazala.

Polje vse, vprašam te:
Koljko travice imaš? —
Večkrat še hvali se
Ta Devica Marija.

Rožni cvet, zemlje spet,
Koljko rožic ti rediš?
Večkrat še hvali se
Ta nebeška rožica.

Gozdni les vseh drevés,
Koljko listja ti migljá?
Večkrat še hvali se
Rajsko drevo Marija.

Rečice, morje vse,
Koljko rose žejaš ti?
Večkrat še hvali se
Morje božje milosti.

Vprašam spet celi svet,
Koljko dušic nosiš ti?

Večkrat še hvali se
Žalostnih Tolažnica.

Krog nebés visok ves,
Koljko svezdic leketá?
Večkrat še hvali se
Juterna Daničica.

Dušice zvoljene,
Koljko je pri Bogu vas?
Večkrat še hvali se
Vratica vseh nebés.

Vseh zborov angelov
Truma neštevilna je:
Večkrat še hvali se
Vladarica angelov.

Mati, daj nam nekđaj
Vsem, ki tukaj pojemo,
Da te vsi hvaliti
Smemo v raju vekomaj.

S. Góberc.

Cisto spočeto Serce Marije Device.

(Prosto poslov. po: „O unbefleckt empfangnes Herz“. „Cantate“, stran 91.)

Spočeto v solnčni čistosti,
Sercé Marije!
Oj lepo v tugi, radosti,
Sercé Marije!
Tebi v last se izročím,
V Tvoj' ljubezni naj živím,
Sladko Serce, bod' zmenoj!
Sveti žar,
Močni var!
Prosi za-me, naj bom Tvoj.

Ti zmotenim si luč svitla,
Sercé Marije;
Ti up, zavetje grešnika,
Sercé Marije!
Tebi v last se itd.

Vsah serc ti radost, kinč izbrán,
Sercé Marije!
Toláž najslajši dušnih rán,
Serce Marije!
Tebi v last se itd.

S svitlobo vénča Te nebo,
Sercé Marije;
Naj kinčam s cvetjem jaz lepo
Sercé Marije!
Tebi v last se itd.

Radoslov.

Sveto Detinstvo.

(Dalje.)

Iz pisma misijonarja v Indiji leta 1875.

V mojem okraju Alladhiju, pravi misijonar, terpé novospreoberjenci revšino in veliko jih dohaja k nam, da bi se smerti rešili; nekoliko rajša jim je zadositi in zadovoljni so ter se pridno učé keršanskih resnic sv. vere.

Tako je tedaj dostikrat šiba Božja naj boljši pripomoček za rešenje duš. Pred desetimi leti je bilo v okraju Nangatur 1700 kristjanov, zdaj pa jih je že 5000. Zarad velike stiske in revšine so se namreč nesrečneži satekali k misijonarju v Nangaturu. Misijonar jih ljubeznjivo sprejme in jim na njih prošnjo obljubi, da hoče skrbeti za njih otroke ter jih pridno odrejaevati. Ni bilo dolgo tega, kar pridejo še sami starši teh otrók in pravijo, da hočejo tudi sami kristjani postati, ter se začnó pripravljati na sv. kerst. In tako se je število novoapreobernjencev naraslo na tritisuč. Misijonar Arulmorijander, ki je iz teh krajev domá in zdaj goreč oznanovalec med svojimi domačimi, jih je sam kerstil okoli 1800. V tacih okolišinah nam je bilo tedaj na voljo dano, ali rešiti starše in otroke, ali pa prepustiti starše in otroke dušni in telesni pogubi. Kaj čudo, ako si izvolimo prvo, ne da bi dosti premišljevali, če bomo mogli vsim stroškom kaj ali ne.

Zarad velikega pomanjkanja pomočkov pa so bili škof Louenau prisiljeni odvracati prosilce. O, kako bolí to misijonarja! pravi dalje misijonar. Jaz sam sem jih že pet sto mógel zavrniti na boljše čase. V tacih revnih okolišinah upamo, da bo delo Jesusovega Detinstva zanaprej s toliko večí gorečnostjo za nas delalo ter nas podpiralo.

Razgled po svetu.

Sad svobode v Bosni. Dopis v zagrebškem „Kat. Listu“ pravi: Vsakemu pravemu katoličanu, ki je bral dopis (o sadu svobode v Bosni), se je serce cepilo na devetero od žalosti za prosto in neskaženo ljudstvo v Bosni, ktero bi poprej bilo raji življenje dalo, kakor pa kako božjo zapoved prelomilo; ali zdaj ni več tako, kajti kar sami Turki niso mogli storiti v štirih stoletjih s svojim trinoštvom, to so v devet mescih storili neki čeá-kristjani, oznanujoči svojo svobodo in neko lažikulturo. — Ali kakor koli so popačeni mnogi katoličani v Bosni po serkani svobodi, je vendar po volji Božji zasejala dobre misli v premozih sercih, zlasti pa v sercih ženskega spola turške vere. Mnoge turkinje bi rade prestopile h katoliški veri; ali zarad strahú, ki ga jim zavdajajo starši in rodovina, na to še misliti ne smejo.

Nato dopis pripoveduje, koliko serčnost je turška deklica Bega Divjanova pri tem skazovala. Rodovina jo je po smerti njenega očeta Meha Divjana po vsaki ceni hotla prisiliti, da naj vzame za moža nekega turka; ona pa se je borila kakor svoje dni prvi kristjani in pribežala je dve uri daleč v hišo katoliškega duhovnega pastirja. Turki to zvedó, razsajajo, žugajo in se zakolnejo zoper njegovo življenje; Bog pa, ki nikoli ne zapusti svojih zvestih, je obvaroval deklico in duhovna: odkrita je bila zakletev nejevernikov, kateri bodo po potu pravde plačevali svojo hudobijo.

To se je godilo mesca prosenca. Deklica se je rada učila keršanskega nauka ne le v župnikovi hiši, ampak tudi ko je bila še doma, in iskala je le prilike, da bi mogla postati kristjana. Lepšale so jo vse lepe deviške lastnosti, posebno pa neprestrašenost in stanovitnost. Čez mesec dni je bila ta 18–20letna deklica v Gorici v Trieščanski duhovniji keršena na ime Jagnjica — Nežica. Kerstil jo je č. o. Mihael Franković, kerstna bobra ji je bila župnikova mati Marija. Veselje ljudstva se ne dá popisati.

Ljudstvo, ko je vidilo obrede in veselo novo katoličanko, se je veselja jokalo, častilo Boga, hvalilo presvitlega cesarja in njegovo vojsko, in posebno blagrovale v osebi g. župnika oo. frančiškane, kateri so svoje

življenje stavili za vero in so jo oni edini obdržali v Bosni cele štiri stoletja pri tolikem strahovitem preganjanju in nemili sužnjosti.

Osem dni je keršenka nosila belo oblačilo in ob enem je perstenovala (bila saročena, nevesta), potem pa je bila oklicana in s dovoljenjem škofa vikarija 24. sveč. t. l. poročena s Josom Novakom na Gorici.

Nova keršenka Jagnjica ni le samo sebe srečno storila prestopivši k katoliški veri, ampak tudi druge, ker odperla jim je vrata v ovčnjak Kristusov s svojo junaško serčnostjo. Zato je pred nekimi dnevi v Trieščanib prišla tudi že druga turška deklica, Fate Šafrina, k o. župniku učiti se keršanskega nauka ter se bo kerstiti dala.

Dopisnik upa, da se bode gotovo množilo katoličanstvo v Bosni in Hercegovini, ako bo slavna avstrijska vlada branila svobodo in bode bolj vdana katoličanom, kakor pa Turkom. — In zakaj bi ne? Sej naj revniše sužnje so še vedno ženske v turškem množestvu in ravno sedanja era se hvali s svojim svobodoljubjem!... Katoličani pa med tem pridno molimo za spreobrnjenje musulmanov vsak dan očenaš in češenamarijo s pristavkom: O Jezus, zavoljo svoje svete smerti na križu se usmili ubozih Arabov in Turkov!

Misijon na Gerškem za zedinjevanje grekov z Rimom.
Da molitev za povračevanje nezedinjenih grekov v katoliško Cerkev ni brez sadu, kaže naslednja osnova. Kardinal Manning, ko se je delj časa mudil v Rimu, je nasvetoval, da naj se na Gerškem ustanovi misijon za zedinjevanje grekov z Rimom. To se vé, da gerkom bi se dopustilo ohraniti svoje vshodnje obrede, ustanovili bi se dvé veliki semeniši, eno v Carigradu, drugo v Atenah. Sv. Oče Leon XIII s Propagando vred so ta nasvet sprejeli prav z živo všečnostjo in pričakuje se od znane Manningove pogumnosti, da se bode osnova urno zverševala.

Ta reč ima silno znamenitost tudi od druge strani. Ravno undan smo terdili v našem listu, da Rusija bi delala sama sebi v korist, ako bi katoliškemu vplivu na Jutrovem ne stavila jezov, temuč ga rajši podpirala. Prebrisana Anglija moč katoliške Cerkve in korist njene prijaznosti prav dobro pozná, in terdi se, da Anglija sama hoče boje na svoje stroške ustanoviti omenjeni semeniši. Zakaj to? Zato, ker vé, da s tim si pridobi sočutje vsih katoličanov in zopet s tim nezméren pospéh v svojem vplivu na Jutrovem. Znano je, da na Bulgarskem in po mnogih krajih je treba le polne, resnične svobode, in narodi bodo na trume hiteli v naročje svoje prave matere sv. Cerkve. Tega naj bi tudi Rus ne pozabil, ako si želí serca na Jutru in na Večeru pridobiti.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvala.

Št. 1. Naj serčniši zahvala Naši ljubi Gospej presv. Serca! Za nekoga, ki je mógel iti na vojsko zoper Turka in se je meni prav močno smilil, sem jaz, ud te bratovšine, opravil sedem devetdnevnic na ta namen, če mene Marija usliši, da pride še živ in zdrav domú, da bom to po „Danici“ naznanil v Marijino čast. Bil sem uslišan in spoznam svojo veliko dolžnost žive zahvale ter rečem s terdnim prepričanjem, da še nikdar ni bilo slišati, da bi kdo bil zapušen, kateri se je Mariji prav iz serca priporočal; in tudi ta boj bi ne bil končan, ako bi Ona ne bila poslušala toliko tisuč in tisuč prošenj, toliko joka in žalosti od staršev, od žen, od prijatlov in znancev, posebno od nedolžnih otrok. Marija, bodi

stotavžentkrat zahvaljena za tvoje posredovanje pri Bogu za nas!

V Ljubljani, 5. prosenca 1879.

A. C. G.

Št. 2. Za nekoga, ki je mogel iti na vojsko zoper sovražnika Turka, in so se mi žena in otroci posebno smilili, sem namenil opravljati 9dnevnic k Naši ljubi Gospej presv. Serca, in tudi sem obljubil po „Danici“ razglasiti, če pride nazaj zdrav; in bil sem uslišan po dolgi prošnji in po opravljenih molitvah. Zato vam pravim: nikar ne obupajte, če niste prec pri prvi prošnji uslišani.

V Ljubljani, 5. prosenca 1879.

A. S.

Št. 3. Undan v molitev priporočen mladenec se je z Bogom spravil in umeril, kakor upamo, srečno, sares z Bogom spravljén. Ave Marija! Duša bodi v molitve priporočena.

Duhoven.

Št. 4. V hudi bolezni in velikih telesnih potrebah mi je Marija sprosilá zdravje in prav posebno nepričakovano pomoč, za kar bodi s tem očitna zahvala naznanjena, kakor sem obljubila.

V Medvodah, 19. vel. travna 1879.

Ana Jarc.

Št. 5. Za mnoge milosti češenje in hvala N. lj. G. in sv. Jožefu. Priporočam se nadalje v molitev v dušnih in telesnih potrebah.

Iz Železnikov, 16. vel. travna 1879.

A. R.

Št. 6. Naznanjam posebno ozdravljenje, ki sem ga dosegel v malo dneh, ko sem se priporočil N. lj. Gospej vedne pomoči, potem ko je bila poprej vsa zdravniška pomoč brez vapeha. Jaz, 22letni mladenec, sem se terdno prepričal, da po Mariji mi je pomoč pršla; zato hvalim in častim neprenehoma našo vedno Pomočnico; tako svetujem tudi vam, mladi tovarši in vsi bralci, da nam Ona ohrani dušno in telesno zdravje.

V Ljubljani, 18. vel. travna 1879.

P. S.

Št. 7. Bila sem prav nevarno bolna; ko sem pa se N. lj. Gospej priporočila in 9dnevnic začela opravljati, se mi je kmali zboljšalo.

V Ljubljani, 20. vel. travna 1879.

J. V.

Prošnje.

Mladeneč, že dolgo hudo bolan, ki mu vsa zdravniška umetnost ne more pomagati, želí in prosi pomoči od Nje, ki se imenuje „Zdravje bolnikov“ in ponižno prosi zdravja, če je Bogu v čast in njegoví duši v sveličanje; če ne, pa za srečno zadnjo uro in milostljivo sodbo Božjo. Bolnik devetdnevnic opravlja, priporočá se tudi v molitev vsem udom bratovšine N. lj. G. — V veliki skerbi žalosten oče zavoljo dela prosi za svoje, za vse dobro silno mlačne otroke, priporočá jih v molitev bratom in sestram Naše ljube Gospé presv. Serca; ako se nas Bog usmili, da se na boljši oberne, želim tudi po „Danici“ naznaniti Bogu v čast in v slavo N. lj. G. presv. Serca.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec veliki traven 1879.

I. Glavni nameni: Spreobrnjenje terdovratnih grešnikov in sploh prav obilen sad sv. leta.

II. Posebni nameni:

27. vel. travna. Sv. Marija Magdalena, iz florenške družine Paciške (de Pazzis), karmeličanka. Imela je navado klicati: Rajši terpeti zavolj Boga, kakor pa umreti. (Non mori, sed pati.) † l. 1607. Priporoč.: Sad šmarnic. Sprideni izmed ljudi za spreobrnjenje. Dar poterpežljivosti.

28. Sv. German, škof v Parizu, † 576. Priporoč.: Srednje in vélike žole za keršanskega duha. Otročiči. Mladina za sv. čistost. Bolnišnice in bolniki.

29. Sv. Maksim, škof v Treviru, je bil s častjo sprejel sv. Atanazija, tje pregnanega; † 351. Priporoč.: Previdnost in gorečnost v duhovskem pastirstvu. Ubožni in zapušeni. Zatrene pobojev. Duše v vicah.

30. Sv. Ferdinand III, kralj v Leonu in Kastiliji, sloveč sarad zmág zoper Mavre; † 1252. Pripor.: Spreobrnjenje Arabov in sploh Mohamedanov. Keršanski vladarji za kerš. duha. Spoštovanje v cerkvi, zlasti o vradnih mašah. Zatrene ponočevanja in grešnih zvez.

31. Predbinkoštni dan. Sv. Petronila dev. Pripor.: Birmanci za dobro pripravo. Dar modrosti za vse stave, posebno tudi za odraslo mladino. Ta mesec umerli.

Iz Ljubljane. Mesca maša t. l. se je v bratovšino Naše ljube Gospé na novo vpisalo 1169 udov, in mesca mal. travna 416; vseh skupaj tedaj do majnika t. l. šteje naša podružnica že 83.077 udov. Glavni praznik Naše ljube Gospé je 31. majnika, tedaj dan pred mescem rožnikom, kateri je Jezusovemu Sercu posvečen, in k temu presv. Sercu nas vodi ravno Naša ljuba Gospa, ktera je Gospa presv. Serca. Kot pripravljajne k temu prazniku se prične v petek, to je 23. t. m., 9dnevnica ali novena; v ta namen bo vsaki dan novene pri altariju Naše ljube Gospe ob 1/6 tedaj koj po branji šmarničnem sv. maša, ki je že tako z blagoslovoma, v čast Naše ljube Gospé za vse žive in mertve ude te bratovšine, in v praznik Naše ljube Gospé bo ob 5 zjutraj pridiga, in potem slovesna sv. maša z zahvalno pesmijo kot sklep šmarnic in novenc. Želeti je, da bi ta dan udje Naše ljube Gospe v obilnem številu sv. Obhajilo prejeli, zlasti, ker s tem je popolnoma odpustek sklenjen.

V *Insbruku* je bilo poslednjih 12 mescev 70.000 novih udov zapisanih v bratovšino Naše ljube Gospé presv. Serca Jezusovega. Vsih udov šteje ondotni zapisnik 1 milijon 221 tisuč 883. Kolik sad obroduje molitev te bratovšine, je med drugim zlasti očitno iz tega, da „Monat-Rosen“ prinesó vsak mesec po več strani, celó po več listov prav drobno tiskanih in le ob kratkem naznanovanih zahval za sprošene in prejete milosti po tej bratovšini — in to, smemo reči, iz veseljnega sveta.

Bratovšina v *Inomostu* deli diplome za pospeševalce te bratovšine. Kdor dobi 200 udov za molitveno družbo N. lj. G. in razširi 10 iztisov „Monat-Rosen“, samore dobiti tako diplomu.

Glavni praznik Naše ljube Gospé je 31. majnika, tedaj ravno še zadnji čas za 9dnevnico za ta dan. Želeti je, da ta dan pristopi veliko udov k Božji mizi, in naj bi v 9dnevnici molili tudi za vgodno vreme in dobro letino.

Listek za raznoterosti.

V *Rovtih* je 17. t. m. ob 4 sjutraj umerl č. gosp. Matej Vidmar, ondotni fajmošter, rojen v *Idriji* 9. kim. 1801, posvečen l. 1828. R. I. P.

Škof v *Sault S. Maria* v *Marquettu*, tedaj namesto odstopivšega škofa Ign. Mraka, kakor se bere, je zopet Kranjec, namreč preč. gosp. Jan. Kerst. Vertin,

dosedanji župnik v *Marquettu*, izvoljen 15. t. m. Slava! Gosp. Vertin, kakor pravi ameriški duhovski imenik od l. 1869, je rojen v *Doblicah* v ljubljanski škofiji (na *Dolenskem*) 11. m. serp. 1844, posvečen 1. kim. 1866, in je od 7. mal. serp. 1863 v zveznih državah v Ameriki. Odstopivši milgsp. Ign. Mrak, pravi neki glas, pridejo v Rim v Propagando. Rojeni v *Poljanah* nad škofjo *Loko* 11. vinot. 1810, so mašnik od 13. vel. serp. 1837, in škof od 7. sveč. 1869.

Nihilisti in diplomacija. Pripoveduje se, kako se nihilisti norčujejo z diplomacijo. Kadar je na njih povelje kdo umorjen, poslanci zunanjih velikih vlad v *Petrogradu* dobijo naznanilo v prav priljudnih besedah, kakošne hudobije po njih pomenu je umorjeni storil in kakošna kazen ga je zadela. — Ali ni to strahovita ironija? Dopustilo se je po naj grozniši krivici papeža oropati: in kako se zdaj hudo mašuje s hudim! Ko je bil *Sin Božji* na križ prubit, se je vsa zemlja tresla: trese se tudi ves svet, ko je Njegov namestnik tako rekoč na križu, in delj ko je papež v jetniških mukah, huje se godi. Naposlednje bo že komaj kdo še varen in svest si premoženja ali celó življenja. Zgodovina bo pomnila, kdaj je bil *Nedolžni* izdan v roke krivičnim, pomnili bodo narodi in kralji, kdaj je bil namestnik *Kristusov* v ječi.

Novi kardinali so imenovani, v red kardinal-duhovnov: *Miroslav gr. Fürstenberg*, *Olomovski nadškof*; *Julijan Desprez*, nadšk. v *Toloz*; *Haynald*, nadšk. v *Koloči*; *Ljudevit Pie šk.* *Poitierski*; *Ameriko Silva*, *Portogalec*; *Kajetan Alimonda*, škof v *Albengi*. Kardinal-dijakoni: *Jožef Pecci* (brat sv. *Očeta Leona*); *Jožef Hergenroether*, *Nemec*; *Janez Newman*, *Anglež*; *Tomaž Zigliara*, v *Rimu*. Novih škofov je bilo skupaj imenovanih 21 za razne cerkve.

Za pesmi slovenske sv. Detinstva z napevi nekteri poprašujejo; bodi naznanjeno, da se predstavljajo in se za izdajo pripravljajo, in ako ima kdo ktere za to pripravne pesmice naj bi jih blagovolil poslati vredništvu tega lista.

Poslednje novice. Na *Dunaju* je bil 17. t. m. po sv. maši v stolni cerkvi sv. Štefana in po govoru presvetlega cesarja državni zbor sklenjen. Pravijo, da mesca mal. serp. (julija) utegnejo biti nove volitve. Ker ima Bog človeške serca v svoji roki, je pač treba moliti, da bi bili možje izvoljeni, ki so zares prijatli vere, pravice in naroda. Otroci teme so že vsi živi v delu za nove volitve. — Švicarsko ljudstvo je s 186,041 glasovi zoper 175,164 zopet privolilo smertno kazen zoper hudodelnike. —

Dobrotni darovi.

Za poškodvane s povodnijo na *Notranjskem*: Milg. prošt dr. Ant. Jarc 5 gl.

Za pogorelce v *Dragovanji fare Dragatuške*: Milg. prošt dr. A. Jarc 5 gl. — Štanga s čast. gosp. duh. pastirjem 4 gl.

Za sv. *Očeta*: Č. g. Jan. Gnjezda 10 frankov v zlatu. — Milg. prošt dr. A. Jarc 5 gl.

Za cerkev *M. B. v Suši*: Neimen. 50 kr.

Za cerkev v *Davči*: Neimen. 50 kr.

Za cerkev v *bohinski Bistrici*: Č. g. A. Keržič 3 gl.

Za altar sv. *Jožefa na Reki*: A. K. in Z. T. iz *Železnikov* 2 gl. — Neimenovana 60 ald. — Tri dobrotnice 1 gl. 30 sld. s prošnjo pomoči sv. *Jožefa* za pobožno življenje.

Za družbo sv. *Leopolda*: Milg. prošt dr. A. Jarc 10 gl.